

VI. PRZEKŁADY TEKSTÓW I INFORMACJE WYDAWNICZE

Przegląd publikacji liturgicznych

Johannes PINSK, Świat i sakramenty (Die sakramentale Welt), tł. ks. M. Wolicki, t. 4 z serii Vetera et nova - Biblioteki przekładów klasyków liturgiki Instytutu Liturgicznego w Krakowie, Kraków 1997. Wyd. PTT Unum - ul. Kanonicza 3, 31-002 Kraków. Obszerne wprowadzenie - ks. J. Stefański.

Duszpasterz, profesor, znakomity popularyzator teologii liturgii, czołowa postać ruchu odnowy liturgicznej w Niemczech, współzałożyciel czasopisma "Liturgische Zeitschrift", założyciel "Liturgisches Leben" - w roku 1938 w serii "Ecclesia orans" wydaje swój pionierski traktat o liturgii, który antycypuje wiele ze sformułowań II Soboru Watykańskiego.

Oto jak streszcza poglądy Pinska na temat liturgii ks. Jerzy Stefański:

1. Liturgia jest kontynuacją Wcielenia Słowa Bożego oraz repraesentatio - uobecnieniem dzieła zbawczego, kontynuowanego obecnie w Kościele i przez Kościół.
2. Klucz do zrozumienia istoty liturgii tkwi w fakcie Wcielenia. Syn Boży wchodząc w bezpośredni kontakt z materią, umożliwia poprzez liturgię consecratio mundi. Wcielenie jest zatem wydarzeniem kosmicznym.
3. Wcielenie przyniosło tak człowiekowi, jak i światu zbawienie. Jest ono dostępne dla każdego człowieka, ponieważ poprzez materialne znaki zawarte w liturgii jest w stanie dotrzeć do człowieka.
4. Nośnikiem życia Bożego jest Pneuma Christi jako wyraz relacji między Chrystusem a jego ludem, usytuowanym w konkretnej kulturze historycznej. (Jest to najbardziej oryginalna część teologii J. Pinska).
5. Poprzez Zmartwychwstanie, rozumiane antropologicznie i kosmicznie, Chrystus realizuje w sposób doskonały swoją liturgię (dzieło "dla ludu"). Zmartwychwstanie zarazem zamyka cykl zbawienia zainicjowany Wcieleniem.
6. Ponieważ kontynuacja zbawienia zlecona jest Kościołowi, liturgia ma wyraźny charakter eklezjalny. Stąd duchowością własną Kościoła jest spiritualitas liturgica.

"Temu skąpemu, płaskiemu i ciasnemu ujęciu sakramentów jest przeciwstawiane pojęcie sakramentalnego >świata<. Ono oznacza, że z tych sakramentów wychodzi nowe ukształtowanie rzeczy i porządków bytu, które obejmuje to wszystko, co należy do naturalnego kosmosu: indywidualną ludzką osobowość, istotne relacje wspólnotowe ludzi, rzeczy tego świata i odniesienia, które istnieją między nimi a ludzkością. Ponadto pokazuje ono, że ten sakramentalny świat nie znajduje się obok lub nad naturalnym kosmosem, nie >z tej strony< lub >z tamtej strony< niego, lecz że wstawiony w ziemski kosmos, na nowo go od wewnątrz kształtuje i buduje, tak że naturalne dzieło stwórcze dopiero jako świat sakramentalny dochodzi do swej najwyższej rzeczywistości, do swego ostatecznego sensu i swej prawdziwej pełni."

Johannes Pinsk

Ks. Szymon FEDOROWICZ, Znak Kościoła czyli o obecności Chrystusa. Biblijne obrazy Kościoła u niektórych autorów wczesnochrześcijańskich według Jean Daniélou SI i ich zastosowanie w chrześcijańskim wtajemniczeniu dorosłych, Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej Kraków 1997.

U podstaw wielowarstwowej pracy doktorskiej z pogranicza patrologii, teologii biblijnej i teologii liturgii legło założenie, że aby zaradzić kryzysowi wiary w Kościół (Chrystus - tak; Kościół - nie) należy w szeroko rozumianej katechezie z większą uwagą podjąć temat Kościoła. Dla realizacji tego celu autor proponuje sięgnąć do źródeł, tzn. do symboliki biblijnej odnoszącej się do Kościoła oraz do typologii biblijnej Ojców Kościoła, gdzie za przewodnika służy mu francuski patrolog o. Jean Daniélou SI. Tytuł pracy nawiązuje do kluczowej dla tematu pozycji o. Daniélou Znak świątyni czyli o obecności Boga. Autor poszukuje odzwierciedlenia biblijnych symboli Kościoła w liturgii, zwłaszcza w liturgii wtajemniczenia chrześcijańskiego, zarówno w starożytności (idąc za analizami o. Daniélou), jak i we

współczesnych Obrzędach Chrześcijańskiego Wtajemniczenia Dorosłych - i wskazuje na możliwości duszpasterskiego wykorzystania tej symboliki w nauczaniu.

Ks. Józef Waclaw BOGUNIOWSKI SDS, Misterium paschalne w roku liturgicznym, t. 6 z Serii podręczników Papieskiej Akademii Teologicznej, Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 1997.

Niniejsze wykłady z zakresu heortologii ujmują systematycznie problematykę roku liturgicznego - kościelnego obchodu zbawczego Misterium Chrystusa - w aspekcie historycznym, teologicznym i praktycznym, instruktarskim, według działów: 1. Niedziela i tydzień; 2. Główne cykle roku liturgicznego; 3. Cykl w ciągu roku; 4. Uroczystości i święta Pańskie w ciągu roku liturgicznego; 5. Kult Maryi w Misterium Chrystusa; 6. Kult Aniołów i Świętych. Wprowadzenie omawia sakralne ujęcie czasu i świętowania, wyjaśniając wcześniej kształt hebrajskiego roku liturgicznego.

Sakramenty inicjacji w liturgii i praktyce duszpasterskiej. Materiały z sympozjum zorganizowanego przez katedrę liturgiki i hagiografii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego w Kamieniu Śląskim w dniach 4-5. XI. 1996. Red. ks. Rudolf PIERSKAŁA, ks. Helmut SOBECZKO. T. 16 z serii "Sympozja". Wydział Teologiczny UO, Opole 1996. Oto zawartość materiałów:

Jan MADEY - Liturgia Initiationis Christianae w Prawosławnym Kościele Syryjsko-Antiocheńskim w Niemczech i Europie Zachodniej

Ks. Adam DURAK - Możliwości zastosowania Obrzędów Chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych w przygotowaniu do życia sakramentalnego dzieci i młodzieży

Ks. Krzysztof MATYSEK - Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w duszpasterstwie i zwyczajach ludowych w Austrii

Ks. Amantius AKIMJAK - Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w liturgii Kościoła katolickiego i zwyczajach ludowych na Słowacji

Ks. Erwin MATEJA - Sakramenty inicjacji chrześcijańskiej w przygotowaniu do II Synodu Plenarnego

Ks. Stefan CICHY - Nowa instrukcja Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego w życiu Kościoła katowickiego (17. VIII. 1996)

Ks. Rudolf PIERSKAŁA - Inicjacja chrześcijańska w Katechizmach

Ks. Piotr TARLIŃSKI, Remigiusz POŚPIECH - Śpiewy w czasie przygotowania do przyjęcia sakramentów inicjacji chrześcijańskiej i podczas ich sprawowania

Ks. Czesław KRAKOWIAK - Katechumenat dzieci w wieku szkolnym

S. Adelajda SIELEPIN CHR - Specyfika chrześcijańskiego wtajemniczenia. Spostrzeżenia w oparciu o praktyczne zastosowanie księgi OICA w krakowskim ośrodku katechumenalnym

Ks. Eugeniusz STENCEL - Przygotowanie rodziców i chrzestnych w parafii do chrztu ich dzieci w praktyce Kościoła w Polsce

Ks. Joachim KOBLENIA - Próby wprowadzenia języków ojczystych do liturgii sakramentów inicjacji chrześcijańskiej. Przykład obrzędów chrztu we wrocławskim rytuale z 1682 roku

Ks. Helmut Jan SOBECZKO - Czy istnieje optymalny wiek kandydatów do bierzmowania?

Ks. Joachim GAIDA - Przygotowanie katechetyczne młodzieży do bierzmowania

Ks. Jerzy KOPEĆ - Formy przygotowania do Pierwszej Komunii świętej w praktyce Kościoła w Polsce

Ks. Marian CZENCZEK - Stosunek młodzieży do obowiązku niedzielnego uczestnictwa we Mszy świętej na przykładzie wypowiedzi maturzystów z Rzeszowa

Ks. Jan MIAZEK, Misterium Wielkiego Postu w modlitwach mszalnych dawnej i współczesnej liturgii rzymskiej. Studium liturgiczno-teologiczne. Warszawa 1997. Jest to rozprawa habilitacyjna przeprowadzona na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie - studium teologii i historii liturgii Wielkiego Postu na podstawie Sakramentarza Gelazjańskiego, Sakramentarza Gregoriańskiego i Mszału Piusa V oraz Mszału Pawła VI. Posoborowa reforma liturgii Wielkiego Postu:

1. Ześrodkowała uwagę Kościoła w Wielkim Poście na Święta Paschalne, czyniąc z tego okresu czas przygotowania do Paschy Chrystusa.
2. W ślad za najstarszą liturgią (poprzedzającą Sakramentarz Gelazjański) wskazała na charakter chrzcielny czasu Wielkiego Postu i Paschy: nakazano modlić się za katechumenów tam, gdzie nie odbywa się chrzest dorosłych, a wszystkim wiernym przygotować się do odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych w Wigilię Paschlaną.
3. Uwypukliła symboliczną wymowę 40 dni przez opuszczenie czasu Przedpościa i uprościła strukturę Wielkiego Postu przez opuszczenie czasu Męki Pańskiej.
4. Wskazała na inne jeszcze niż post formy pokuty.

5. Została oparta na liturgii rzymskiej, ambrożyjskiej, galijskiej, hiszpańskiej - źródłem modlitw były również mowy św. Leona Wielkiego.

Eucharystia. Misterium - Ofiara - kult. Materiały z sympozjów: sekcji wykładowców liturgiki (Wrocław 11-12. IX. 1996) i Instytutu Formacji Pastoralno-Liturgicznej KUL (Lublin, KUL, 10. IV. 1997) z okazji 46. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego we Wrocławiu. Red. Józef Jerzy KOPEĆ CP. Redakcja Wydawnictw Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (ul. Konstantynów 1, 20-708 Lublin), Lublin 1997. Zawartość tomu:

Jerzy J. KOPEĆ CP, Eucharystia centrum i szczytem życia Kościoła. Wprowadzenie do edycji Gabriel WITASZEK CSSR - Symbolika Eucharystii w Starym Testamencie

Ks. Stanisław BIELECKI - Ustanowienie Eucharystii w świetle tekstów Pisma Świętego Nowego Testamentu

Jerzy J. KOPEĆ CP - Eucharystia w życiu pierwszych wieków

Ks. Jerzy SZYMIK - Msza święta ofiarą Chrystusa i Kościoła

Ks. Wojciech DANIELSKI - Struktura celebracji Mszy świętej i uczestnictwa w niej wiernych

Ks. Czesław KRAKOWIAK - Niedzielną Eucharystia w parafii

Ks. Stanisław CZERWIK - Celebracja Mszy świętej źródłem i szczytem innych form kultu misterium Eucharystii

Ks. Bogusław NADOLSKI TCh - Eucharystyczna obecność szczytem obecności Jezusa Chrystusa w liturgii Kościoła

Adam DURAK SDB - Treści teologiczne formularza mszalnego z uroczystości Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa

Ks. Zbigniew WIT - Duchowość eucharystyczna i postawy wewnętrzne w kulcie Eucharystii

Ks. Eugeniusz STENCEL - Formacja dzieci i młodzieży do kultu Eucharystii poza Mszą świętą

Ks. Bolesław MARGAŃSKI - Formacja eucharystyczna w seminariach duchownych

Ks. Stanisław SZCZEPANIEC - Eucharystia w Ruchu Światło-Życie

Stefan KOPEREK CR - Założenia teologiczno-pastoralne kongresów eucharystycznych i wnioski na dziś

Jezus eucharystyczny. Red. ks. Marian RUSECKI, ks. Mieczysław CISŁO. Redakcja Wydawnictw KUL (ul. Konstantynów 1, 20-708 Lublin), Lublin 1997. Zawartość tomu:

Ks. Mieczysław CISŁO - Doktryna Eucharystii w rozwoju historycznym

Gabriel WITASZEK CSsR - Prefiguracja Eucharystii w Starym Testamencie

Ryszard RUBINKIEWICZ SDB - Biblijne podstawy Eucharystii

Ks. Stanisław LONGOSZ - Cześć Eucharystii w starożytności chrześcijańskiej

Ks. Bogdan PAŃCZAK, Lex orandi Boskiej liturgii św. Jana Chryzostoma jako źródło lex credendi o tajemnicy Eucharystii

Ks. Marek T. ZAHAJKIEWICZ - Eucharystia w duszpasterstwie średniowiecznej Polski

Antoni J. NOWAK OFM - Logos eucharystyczny źródłem żywej wolności

Ks. Antoni PACIOREK - Eucharystia jako ofiara

Ks. Piotr PETRYK - Eucharystia centrum życia chrześcijańskiego

Hugolin LANGKAMMER OFM - Eucharystia sakramentem wśród sakramentów

Ks. Marian RUSECKI - Eklezjotwórczy wymiar Eucharystii

Ks. Ryszard KAMIŃSKI - Wspólnotowórcza rola Eucharystii

Bogusław NADOLSKI TCh - Kultyczny wymiar Eucharystii

Ks. Czesław KRAKOWIAK - Eucharystia a dzień Pański

Bp Edward OZOROWSKI - Eschatyczna rzeczywistość Eucharystii

Józef WRÓBEL SCJ - Eucharystia a personalistyczna teologia wolności. Aspekt teologiczno-moralny

Ks. Walerian SŁOMKA - Eucharystia - wyzwajający dar prawdy i miłości

Ks. Stanisław MOJEK - Eucharystyczne centrum kapłańskiej egzystencji

Ks. Jerzy MISIUREK - duchowość eucharystyczna

Abp Bolesław PYLAK - Maryja a tajemnica Eucharystii

Ks. Leszek ADAMOWICZ - Sakrament Eucharystii w prawie kodeksowym Kościoła katolickiego

Leonard GÓRKA SVD - Eucharystia i posłannictwo w świetle dialogu ekumenicznego

Małgorzata U. MAZURCZAK - Ikonografia Eucharystii w sztuce

Witold ZDANIEWICZ SAC - Dynamika religijności w Polsce w latach 1980-91

Jeszcze o kanonizacji Św. Jadwigi Królowej

O Świętej Jadwidze Królowej Polski mówią... Zebrał i opracował Ks. Michał Jagosz. Fundacja Jana Pawła II, Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu, Rzym. Wydawnictwo "Czuwajmy" (32-091 Kraków-Michałowice I, tel. 0-12/388-50-21), Kraków 1997. Postulator w procesie kanonizacyjnym św. Jadwigi Królowej prezentuje bogaty wybór wypowiedzi na temat Świętej według klucza:

1. Słudzy sług Bożych (Bonifacy IX, Pius XII, Paweł VI, Jan Paweł II)
2. Episkopaty
3. Prymasi polscy (Abp Wojciech Jastrzębiec, Sł. B. kard. August Hlond, Sł. B. kard. Stefan Wyszyński, kard. Józef Glemp)
4. Biskupi na Stolicy św. Stanisława B.M. (kard. Adam Sapieha, kard. Karol Wojtyła, kard. Franciszek Macharski)
5. Stróżowie dziedzictwa Św. Jadwigi Królowej (Stanisław ze Skalbmierza, Franciszek z Brzegu, Wydział Teologiczny w Krakowie, Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, Uniwersytet Jagielloński)
6. Błogosławieni i Słudzy Boży (bł. bp Józef Sebastian Pelczar, bł. abp Jerzy Matulewicz, Sł. B. abp Józef Bilczewski, bł. Urszula Ledóchowska SJK, Sł. B. bp Jan Pietraszko).

Chrystocentryzm to jeden ze skuteczniejszych kluczy interpretacyjnych Soboru Watykańskiego II, począwszy od pierwszego dokumentu: "Chrystus jest zawsze obecny w swoim Kościele, szczególnie w czynnościach liturgicznych" (KL, 7)...

"Jezus Chrystus, Jedyny Zbawiciel świata, wczoraj, dziś i na wieki. Oficjalny dokument Papieskiego Komitetu Obchodów Wielkiego Jubileuszu Roku 2000", Katowice 1996, II,3, s. 40